

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ES KÁVÉSIPAR, A BORGÁZDASÁG ES AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP
A SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ES KOCSMÁROKOK IPARTÁRSULATÁNAK,
A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTULAJDONSOK ES KOCSMÁROKOK EGYLETE, — TOLNAVÁRMEGYEI VENDEGLŐSÖK ES KOCSMÁROKOK EGYLETE
AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYZŐ- ES ELHELYEZŐ EGYLET HIVATALOS LAPJA.

Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és lapfuttató:
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A sörkartell ellen.

A vendéglos szovetség állásfoglalása.

Hatalmas szakmógalom mondta ki a háborut a sörkartell és annak a sörárak emelésére irányuló törekvése ellen. Előkelő vendéglosok jöttek össze a vendéglos-szovetség közgyűlésén, kik a kartell rablóhadjáratait megállítani határozták el. Nem riadnak vissza a sörböjtot vagy sörsztrájk alkalmazásától sem, ha szükséges és erre a védelmi harcra fegyvertársul hívják fel a fogyasztó-közönséget is. Előkelő és jó hírnevű szakfériak, mondhatni: nagy fogyasztók állapotok meg abban, hogy letörjék ezt a fattyuhajtas módra rajtok élőködő kapitalista hatalmat, mely egyaránt kizsarloja a vendéglost és a fogyasztó nagy közönséget.

A szovetség közgyűlésén egyik vendéglos-kartársunk a következő szavakkal jellemezte a helyzetet: — A sörkartell és a sörárak emelése brutális kapitalista kezfogás a vendéglos és fogyasztó közönség zsebeinek kizsarlására.

Es ez nagyon helyes és igen találó kritika. Szintiszta igazság.

Hogy azonban tisztelt vendéglos-kartársaink tévedésbe ne jussanak, meg kell jegyeznünk, hogy ez a komoly és férfias bátorsággal létrejött megállapodás nem Dabrecben, az ott tartott vendéglos (tagnélküli) szovetség közgyűlésén történt, hanem az Osztrák birodalom vendégloseinek néhány nappal ezelőt Prágában tartott szovetségi közgyűlésén. Az impozáns közgyűlés lefolyását olvasóink lapunk más helyén találgat.

De kérjük, akadhat-e a magyar vendéglos-karban egy olyan naiv lélek, ki olyan testülettel, melynek élén a magyar sörkartell néhány oszlopos tagja áll, az osztrák vendéglosok férfias és elszánt megállapodásához hasonló eljárást elvárni képes legyen? Ezt feltételezni is már magában véve a legneveltségesebb képtelenség volna. Nincs is olyan naiv vendéglos széles e hazában, ki a nagyszerű magyar vendéglosok országos szovetségétől ilyesmirt elvárjon. Nagyon jól tudják szakfériaink, hogy ennek a szovetségnek a munkaprogramja zéruson alul áll; azaz: nincs programja. Es próbálják csak meg az ilyen szovetségi közgyűlésen a sörkartell és a sörgyárak által a ven-

déglosok anyagi kárára teremtett konkurrenciát bolygatni. Ugy végig vágnának rajtuk a szovetség élen álló nagy sörkartellisták, hogy hosszú évekre menne el a kedvük ezt az ügyet újra napirendre hozni.

E helyett kénytelenek látni, hogy a szatocs olcsóbban adja a sört, mint ök; nagyobb forgalmat ér el sörben a sajtos, mint a vendéglos. Így teremti meg a sörkartell a vendéglos kárára a konkurrenciát, mert a szatocsnál, sajtosnál stb. a palacsört árusítása *mellek-jövedelem*, tehát olcsóbban is adhatja mint a vendéglos, kinek üzletében *nincs* mellékfoglalkozás. De a konkurrencia nemcsak ilyen módon nyilvánul a sörkartell zsebe javára. Lepten-nyomán látjuk, hogy az egyik-másik kartellizált sörgyár az ő régi vevőjének a nyakára nyitatt új üzletet és nem veszi tekintetbe, hogy a régi vendéglos-fogyasztót károsítja ezzel. Hogy többet ne említsünk, itt van pl. *Kaszás* Lajos régi, jó hírnevű vendégloje a Rákóczi-uton, ki maga is ugy mint elődje Részeny-sört mer Vendégloje *ajntja mellott* új vendéglost nyitottak és a Részeny-sörözde nagyobb dícsőségére az ő sörét méríti Kaszás Lajos, a régi üzlet tulajdonosának a kárára.

Tessék ez ellen perbe szállni, mikor a kartell mindenható erejénél fogva oda van láncova a vendéglos ahhoz a sörgyárhoz, mely őt károsítja.

Nó hát tisztelt vendéglos-szovetség a kartell oszlopos tagjaival az élen: tessék a vendéglosok érdekeit megvédeni! Tessék a sörkartell káros nyugétól a vendéglosokét megszabadítani, hogy a saját pénzüket ne a kartell, hanem ök maguk legyenek az urai; hogy fáradságos munkájuk gyümölcsét ök élvezhessék és ne a sörkartell szabadalmazott gazdái.

A viszonyok ma olyanok, hogy ezt az ügyet a mai vendéglos-szovetség működési körében rendezni nem lehet. Országos akció kell erre s ugy mint a prágai közgyűlésen tették, a közönséget is figyelmeztetni rá, hogy az ő zsebében is kotarász a dícső kartell. Egy vigaszt nyújthatunk a hazai vendéglosoknak és ez az, hogy készül egy olyan országos vendéglos-szovetség, melynek élén nem a sörkartell oszlopos tagjai fognak állni, hanem olyan szakfériak, kik országos mozgalmat fognak indítani

arra, hogy a sörkartellnek mihamarabb kitekerjék a nyakát.

Egy ilyen szervezetet támogatni becsületbeli kötelessége leend minden vendéglosnak.

A borértékesítés és a vendéglosok.

A »*Borászati Lapok*« szept. 20-ki számában ezen cím alatt Liptai Albert (a közleménye szerint bortermelő lehet) cikket írt, melyben életrévaló eszmét vet fel azírt, hogy a bortermelő kereseknek összekötését a vendéglosokkal, hogy ök segítsék a borgazdaságban a *realitást* diadalra juttatni. Másrészt szemrehányást tesz a bortermelőnek, hogy eddig elhanyagolták a vendéglosoket, nem törődtek velük, hanem elhelyezett módot nyújtottak a borkereskedőknek, hogy nagy vagyont szerezzenek Melegen ajánlja cikkrő, hogy a vendéglosok egykezzenek rögtön *borvásárló szovetkezet*-et szervezzen.

Hát ez mind igaz és elismerésre méltó nyíltság. *Csak* hogy nem *uj sem* az eszme, *sem a szemrehányás*. A »*Fogadó*« már többször és legutóbbi számaiban is rámutatott milderre. Sőt a »Székesfővárosi vendéglosok és kocsmárosok ipartársulatának« egyik bizottság a »Fogadó« támogatásával évig június havában mozgalmat is indított a vendéglosok és kocsmárosok részére *központi borpincének* a létesítésére, de a törekvés ezidőszert nem vezetett eredményre. Lehet, hogy a szüretig terjedő időköz rövid volt; lehet, hogy az erdekel vendéglosok és kocsmárosok idegenkedtek az eszmétől, mert új volt; lehet az is, hogy igen sokan, kiknek érdekében a központi borpince létesült volna, »lőgnak« a borkereskedőknél és azok befolyásolták őket; de lehet végül az is, hogy a beszerzés módozatai és feltételei nem voltak a legszerencsésebben terbe véve. Szóval: az eszme ezidőszert nem volt megvalósítható. De azért él az eszme és reméljük, hogy idővel meg fog valószínű, már csak azért is — és erre is többször hivatkoztunk, — mert ugy Pozsonyban mint Zágrábban fényesen bevált. Tehát nincs is az ök idegenkedésre, mert maga az intézmény már nem új. Legfeljebb Budapestben volna új, de ez nem ök arra, hogy ne létesüljön.

Mindazt, amit Liptai ur az ő cikkében indokol felhoz eszméje mellett,

többször elmondtuk és ugyancsak rámutattunk arra, hogy a bortermelők érdeke epagy megkívánja, mint a vendéglősöké, hogy a borbevásárlás, borértékesítés dolgában közvetlenül érintkezzenek egymással a közvetítő kereskedelem belevetőközösében nélkül. A „Fogadók legutóbbi számában is foglalkoztunk ezzel a témával és rámutattunk a boruzsorrára, mely megszálva tart egész borvidékeket és minden áron arra törekszik ez az uszora, hogy a bevásárló vendéglőst és kocsmáros minél távolabb tartsa a termelőtől, természetesen sem a termelő, sem a bevásárló vendéglős érdekében, hanem kizárólag a saját nyereségési érdeke szempontjából.

Végre tehát észbe kapnak a termelők is és ez a vendéglős-ipar szempontjából is nagyon öröndetes jelenség. Mi is felhívtuk a bortermelő szövetségeket és egyesületek figyelmét erre a reájuk nézve is nagyon fontos és életrevaló dologra és örömmel látnánk, ha ők lépének a kezdeményezés és alapozás terére, az érdekelt vendéglősökkel és kocsmárosokkal ipartársulatuk útján érintkezésbe lépven, a Liptai ur által is javasolt borbevásárló szövetséget mind a két feljavára, de a borfogyasztó közönség érdekében is igen hamar létrejöhetne és lavinaszerűen fejlődne.

A vendéglősöket és kocsmárosokat, kik anyagi viszonyaiknál fogva a borkereskedésnek vannak utalva, ki kell venni ebből a kötelekből. Ezt hangoztattuk már többször és ugyanannyiszor meg is indokoltuk. Könnyen hozzáférhető módot kell — és lehet nyújtani a vendéglősöknek és kocsmárosoknak, hogy ne olyan bort legyenek kénytelenek mérni, mint a milyent reájuk oktrojálnak, hanem olyant, amilyent üzletük érdeke megkövetel. Hogy ennek a borknak milyen minőségűnek kell lennie — azt nem szükséges külön is hangsúlyoznunk.

Óriási terület áll rendelkezésükre a bortermelőknél, melyen ők sem lennének kiszolgáltatva a többé-kevésbé kartellizozott borkereskedelem által saját javára teremtett konkurenciájának. Tessék rálepnie erre a területre és szövetségei az érdekelt italmérő-íparosokkal, mind a ketten jól fognak jární. Kizárólag az ilyen szervezkedés van hivata a borgazdaságban annyira szükséges realitást megteremteni és a magyar borknak a megérdemelt megbecsülését a külföld előtt is biztosítani, mert az ilyen szövetséget okosan megteremtve, könnyen abba a helyzetbe lehet hozni, hogy külföldi piacot is szerezzen a jó és tiszta magyar borknak. A fejlődésképesseg gyökerei már magában az intézmény alapján nyernének fogamzást. Virágzó üzlettel volna és a fogyasztó közönség nem volna kénytelen továbbra is azt mondani (és többé-kevésbé joggal mondja), hogy hiába van jó termés, hiába jómósósga a bor a szüreten, — jó és olesó bort még sem ithatik az ember.

Liptai ur az ő cikkében a többi közt ezeket is mondja: »A vendéglős-ipar egyik tiszteletreméltó organuma pl. szinte azt mondhatni szívesen fogadta a városi borpinccé felállításának gondolatát. Igaz, a másik organum meg nagyon prűskölt.« Ez utóbbi valószínűleg a »Fogadók« volt. És ma is álljuk ezt. Mert csak azért létesíteni városi borpinccéket, hogy a hivatászerű italmérők erős konkurrensat kapjanak azon a címen, hogy a magisztrátus pincéjében jó és »olesó« bort fognának mérni, — helytelen eljárás és minden erővel meg kell akadályozni. Más célja és következményeiben más hatása nem volna. Lehet, hogy a bortermelők szempontjából kívánatosak volnának ezek a borpinccé, a vendéglősök és kocsmárosok szempontjából elvetendőnek tartottuk és tartjuk azokat ma is. Mert arra, amit az ilyen pincéitől várnak, arra a vendéglős-kocsmáros is képes.

Megvan rá a mód és lehetőség. A termelők foglalkozzanak az ügyvel, az ő érdekük is megköveteli. Ezt mondtuk már többször: a csak ismétéljük.

A Szekesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

Az ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Űllői-ut 5. — A jogtanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigaztásért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közöltetik.

TÁRSULATI ÉLET.

Új ipartársulat.

A szervezés dolgában megindult a Felvidék is. És ez annál öröndetesebb, mert ott egész járosokra kiterjedőleg vendéglős szaktársaink rendkívül nagy harcot kénytelenek kifejteni a megélhetésért. Az elszigeteltség, a különvétel nem alkalmas bajokat megszüntetni, a jogos érdeket megvédeni, hanem eskias az egyesülés és a szoros összetartás. És ezt az igazságot felismerték a rózsahegy és környékbeli vendéglősök és kocsmárosok és megalakították ipartársulatukat.

Rózsahegy és vidéke vendéglősei és kocsmárosai ugyan szept. hó 17-én Rózsahegyén, Tyroler Jakob vendéglős

kartársunk nagyterében tartották ipartársulatuk alakuló-közyűlést, nagy-számú helybeli és járási szakférfiu részvétele mellett. A gyűlést Porgesz József közfélkjáltással választott elnök nyitotta meg; jelezvén az egysűlés célját s űdvözölte a nagytszámban megjelen kollegákat. Pereszlényi Zoltán járási főszolgabíró, ki a közgyűlésre megjelent, a társulás és összetartás közgazdasági fontosságát hangsúlyozván, buzdította a megjelenteket az ipartársulat megalakítására. A jegyzőkönyv vezetésével Vig Armin, a jkv hitelésítésével: Tánzer Vilmos és Schönstein Nátan bizáltak meg.

Ezután a közgyűlés hozzáfogott az alapszabályok tárgyalásához, azokat megállapította és elhatározta azoknak a kereskedelemügyi miniszterhez való felterjesztését. A gyűlést vezető elnök az ipartársulatot megalakultnak mondotta ki és elrendelte a választást, mely következé eredményel végződött. Megválasztottak: Porgesz József elnök: Tánzer Vilmos (Likavka) és Tyroler Jakob alelnökök; Teich Armin pénztáros; Langdorf József, Kozsehuba Dániel és Schwarz Mór számvizsgálók. Rendes választmányi tagok: Csavoja Marcel, Fulla Lipót, Fischer Jakob, Jahn Nándor (Fenyőháza) Grusbach Samu, Neumann Manó (Fehérpatak), Schönstein Nátan (Fehérpatak), Ludwig Jenő (Liszköfalva), Redner Armin (Németlipse), Hexner Ignác (Luzsma), Neu Sándor (Likavka) és Teich Manó (Tepla). Póttagokká: ifj. Kriska Mátyás, Kreszméry Dániel (Németlipse) és Kardos Ernő (Németlipse). Űgyész: dr. Kartal Izidor és Titkár: Vig Armin.

Gratulálunk liptomegyei kartársainknak alkotásukhoz és kívánjuk, hogy a felsővidéken vezérszerer jusszon áldásos munkájukhoz.

Eperjes. A sárosmegeyi vendéglősök, kávéosok és kocsmárosok erősen dolgoznak azon, hogy az egész vármegyére kiterjedőleg ipartársulatot létesítsenek. A szervezés élén Berger Samu és Gellért Manó fogadók, Frechtmann Salamon kávé és Reigl László vasuti-vendéglős szaktársaink állanak. Buzgó munkálkodásukat csakahar siker fogja koronázni, mert már is közelállanak a társulat megalakításához.

Deés. Szolnok-Doboka vármegye vendéglősei, kocsmárosai és kávéasi ipartársulatot alakítanak. Az előkészítés munkája megveszerte javában folyik és nemokára az alakuló-közyűlést fogják tartani. A mozgalom élén Ment Béla szállodás; Keller Sándor, Botha János és Harsányi Gábor deési vendéglős szaktársaink állanak.

Nagyenyed. Alsófehérmegyében alakulnak van a vármegyei vendéglősök, kávéosok és kocsmárosok ipartársulata. A mozgalmat Bogovits Jakab és Nagy Dániel fogadók, Sándor János, Kónya

Albert és Miklós Endre nagyenydi vendéglős-szaktársaink vezetik, kik elég jó hírnévnek örvendenek, hogy mihamarabb nyélbe üssék megyei ipartársulatukat.

Gyulafehérvár. Gyulafehérvár és vidéke szaktársaink is megindultak, hogy a szervezés munkálataiban ne maradjanak mögötte a többi vidéki mozgalmaknak. Ipartársulatot alakítanak, melynek székhelyül Gyulafehérvárt állapították meg. A mozgalmat *Scherman* Kálmán, *Haasz* Albert és *Örmössy* Béla fogadósok, *Fridsum* György és *Agh* Antal vendéglős-szaktársaink vezetik. Az előkészítés munkái serényen folynak és nemskára alakuló közgyűlést tartanak.

Lugos. A Lugosi vendéglősök is kávéosk egylete szept. 19-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy az alapszabályok megfelelő módosítása mellett átalakul *ipartársulattá* »Krássó-Szőrnyemeyei vendéglősök, kávéosk és kocsmárosok ipartársulata« címen. A közgyűlésen megjelelt választásnak következő eredménye volt. Előnké: *Salamon* Zsigmond; alelnökké: *Barber* (Háry) József; pénztárossá: *Planinger* Károly; jegyzővé: *Szabonary* Antal; választmányi tagokká: *Kertész* Armin, *Kaszánis* Ferenc, *Csontos* Gyula és *Schwáb* Miklós szaktársak választottak.

Orsova. Az itteni vendéglősök és pincérek egylete átalakul ipartársulattá. Orsova és járása vendéglősök, kávéosk és kocsmárosok ipartársulata címen. A szervezkedés élén az egyesület elnöke, *Ozanic* János szaktársunk vezetésével *Csanóky* Lajos, *Szegetzky* J., *Knirsch* Károly és *Schlesinger* Gyula vendéglős szaktársaink állanak. A mozgalom élén közel áll az ipartársulat megalakulásához.

Karánsebes. Itt is megmozdultak a vendéglősök, hogy szervezkezdjenek. Alakulóban van ugyanis a karánsebesi és vidéke vendéglősei, kávéosk és kocsmárosaink ipartársulata, melynek munkálatai már meglehetősen előrehaladtak. A mozgalom élén *Lichtneckert* János fogadós, *Grecsák* Róbert és *Schlesinger* Jenő vendéglős szaktársaink állanak.

Versec. Ipartársulat van alakulóban itt is »Versec és vidéke vendéglősei, kávéosk és kocsmárosok ipartársulata« cím alatt. A szervezkedés munkálatainak élén *Glückmann* Dávid, *Kohn* Gábor fogadós, *Ruzsicska* Nándor, *Meszner* Károly, *Tangli* Vilmos és *Beyerle* Péter vendéglős szaktársaink állanak.

A tolnavármegyei vendéglősök és kocsmáros szaktársak, akik még nem tagjai a »Tolnavármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Egyesületének«, ezután is fölhatnak az egyesülethez való belépésre. Tagsági díj egy évre 6 és fél évenként 3 korona. Belépés egy levélben is bejelenthető. Ertséshet és pénzküldemények (tagsági díjak) *Tóth*

Gyula ur, Vendéglős-egyleti elnök, Szekszárd (Szekszárd-szálloda) címen intézendők.

A »Budapesti Kávaházi Alkalmazottak Szakegyesülete« szeptember 22-én tartotta rendkívüli közgyűlését az V. ker. Hold-utca 15. sz. alatti egyesületi helyiségében a tagok tömeges részvételével. A napirend előtt *Vigh* István alelnök szóltál föl és hosszabb beszédben fejtegette a régi egyesületből való kilépést és az új egyesület megalakításának szükségességét. Kimutatta, hogy a munkában lévőek elemi érdeke megköveteli, hogy a régi egyesület terroristikus rendezésével szemben egy tisztességes alapon nyugvó egyesület létezzon. Elvünk — mondotta — nyílt, egyenes megegyezés a munkaadókkal. Ezután a tisztikart egészítették ki. Az új tisztikar a következőképp alakult meg: elnök: *Magyarits* Ágoston, alelnök: *Vigh* István, pénztáros: *Klauber* József, titkár: *Furkas* János, jegyző: *Kisfaludy* K. és ellenőrök: *Morgenstern* Ákos és *Kalász* József. Választmányi tagok: *Anzenberger* Tivadar, *Árway* Lipót, *Brunner* Sándor, *Braun* Hugó, *Gárdos* Sándor, *Horváth* Lajos, *Vadász* József, *Gerő* Jenő, *Deutsch* Béla, *Hiszarek* Albert, *Morva* Károly, *Polnauer* Sándor, *Mozgít* Géza, *Resz* Jenő, *Pollak* János, *Schmidelinsz* Lajos, *Takáts* Lajos, *Furkas* Gyula, *Raska* József, *Buda* Ernő, *Schleizinger* Vilmos, *Halmi* Gábor, *Kovats* Ödön, *Fekete* Sándor, *Breuer* Kálmán, *László* Dezső, *Háckl* János, *Kocián* Károly, *Bapits* Keresztély, *Schule* Gusztáv, *Ungár* János, *Weinberger* Béla, *Dávid* Pál, *Bauer* Ferenc, *Steiner* József, *Kardos* Károly. Számvizsgálók: *Welcey* István, *Liptay* Aladár, *Lederer* Károly, *Mihalik* Ferenc és *Better* Ede. A békéltető-bizottság: *Magyarits* Ágoston, *Vigh* István, *Resz* Jenő, *Gárdos* Sándor és *Klauber* József. Fegyelmi bíróság: *Fekete* Sándor, *Hercog* Kálmán, *Árway* Lipót, *Deutsch* Lipót, *Kallósi* J. és *Horváth* Lajos. Mivel még több indítványt tárgyaltak, elnök az ílést bezárta. — Itt jegyezzük meg, hogy az egyesületnek a »Budapesti Kávés-Ipartársulattal« kollektív szerződése van, mely szerint a társulat tagjai csak innen szerezhetik be alkalmazottaikat.

Temesvár. Mint értesülünk, Temesváron a nagyváradi és a győri pincérek egyletek mintájára, nemzeti alapon és minden politikát kizáró Pincér-egylet van alakulóban. Az alapszabályok az illetékes helyre már be lettek terjesztve. Az alakítás körüli főteendőket *Tóth* Kálmán szaktársunk, a Koronaherceg fogadó érdemes főpincére végezte. A tisztikar a következőképp alakult meg: Elnök *Dosztál* Albert, alelnök *Kronstein* Károly és *Stern* Ignác, pénztáros *Fellner* Arthur, titkár *Zsitkovits* György és ideigl. ügyvezető *Nemeth* Sándor.

Nyíregyháza a »Pincér Asztaltársaság«, mely a szegénysorsu és a át-

utazó pincérek fősegélyezése és a szegény gyermekek felnevelése céljából alakult, e hó 8-án egyéves fennállásának alkalmával szűkebbkörű ünnepélyt rendezett, amely szépen jövedelmezett a jötekményság oltárára. Ugyanekkor a tisztikar élére elnöknek *Ender* Imrét választották meg. Titkár: *Langley* Nándor és háznagy *Fischbein* Adolf lett. Az új tisztiket és a tagokat *Fried* Salamon az Asztaltársaság díszelnöke szép beszéd keretében üdvözölte.

Osztárk vendéglősök szövetségi közgyűlése.

— Harc a sörkartell ellen —
(Saját tudósítónktól)

Prága, szept. 16.

A Debreceben tartott tartalom nélküli szövetségi közgyűlésem majdnem egy időben tartották rendkívüli nagy érdeklődés mellett szövetségünk X. évi közgyűlését az osztárk vendéglősök Prágában, Csehszlovák fővárosában. A nagy lékotárságot igénylő foglalkozást üző szaktársaink az Osztrákbirodalom minden részéből jöttek össze Prágában ama erős tudattal és elhatározással, hogy megmutassák szervezettégük erejét és felvegyék a harcot a sörgyárosok politikája ellen. A kötelességteljesítés példaadásaként a nagy számban egybesereglett osztárk kartársak közül magából csak Becsből 250 vendéglős vett részt a közgyűlésen. Az érkező vendéglősöket a cseh-szláv vendéglős szövetség fogadta a legnagyobb barátsággal és ünnepességgel. Aki az osztárk viszonyokkal csak kissé is ismerős, tudja, hogy ez mit jelent. Csak az tudja méltányolni ezt a söh nem látott összetartást. Közismert tény, hogy a német és a szláv egymás ellen adóz harcot folytat Ausztriában. Mégis ez alkalommal mint testvér álltak egymás mellé és váltva dokumentálták a maguknak, hogy az egyazon foglalkozású szakemberek közt nincsenek nyelvi különbségek.

A bécsi résztvevők közt ott volt: *Volbeck*, a bécsi vend. ipartársulat elnöke, *Schab*, a társulat ügyvezetője. *Ruin*, keresked. kamarai tanácsos, mint számos birodalmi társulat előjárója. *Leber* vendéglős, a pilzeni társulati sörfőzde képviselője, *Steil* és *Mayer* borszakértők, *Spannig*, *Hätter*, *Holub*, *Roda* és *Zött* hírneves bécsi vendéglősök, stb. Prágába érkeztek még a többi közt: *Schopp*, társulati előjáró és keresked. kamarai tanácsos (Brünn), *Sindhuber*, keresked. tanácsos (Grac), *Freller* (Linz), *Miednial* (Krakkó), *Hansel* (Troppau), *Toszti* (Laibach), *Löwenbeck* (Lemberg), *Willar* (Bécsújhegy), *Feller* (Budweiss), *Smerdel* (Abazsin), *Balka* a morvaországi német szövetség elnöke, *Schürmüller* (Felsőausztria), *Janovits* a galiciai vendéglősök szövetségétől, *Haberfeld* előjáró (Morva-Osztrán) stb. Az oszt. birodalom, minden részéből 800-nál több vendéglős vett részt a közgyűlésen.

A szövetség évi jelentésében konstátta a szövetség titkára, *Weiszberger*, hogy a vendéglokart szervezni, a szövetségbe tömöríteni igen fáradságos munka volt, de mégis sikerült. A fő akadály a politikai viszonyokban keresendő, mely a parlamenttől vette eredetét. Ez a harc csak a fontos alapkérdéseknél állt meg, hogy annál nagyobb erővel kitörjön más alkalmakkor. A kormányt, de különösen a politikát tartotta a legfőbb akadálnak. Majd a jelenlegi társulati szervezetségről emlékezett meg, mely bámúlatosan halad előre. A helyesfőleg tudomásul vett jelentés felolvasása után *Schack Antal*, a bécsi vend. ipartársulat előjárója temperamentumos előadásban referált a *sörkartell* és a *sőrárak emelése* kérdéséről. Viharos helyeslést mellé a többi közt következőképen jellemezte a kartell: »A sörkartell és a sőrárak emelése brutális kapitalista kézfogás a vendéglokok és a fogyasztóközönség zsebeinek kiütésére.«

Hol volt a kormány, hol volt az államhatalom — kérdi — mikor a kartellizált sörözősok a sör árát fel-emeltek, s így az egyesületi törvény 4. §-át durván kijátszották? — Nem muszáj-e minden jogérzetnek fölládnia, ha látjuk, hogy egy tucat Krózus kedvéért nem hallják 100,000 vendéglokos *székiállítását*? Mindenesetre tudomásukra kell hozni a sörösöknek, hogy a vendéglokos és a fogyasztóközönség az ő erőszakos műveleteiket tovább nem tűri hallgatagon. Sojnálats tény, hogy a sőrárak emelésével elidézett vihart mindig a vendéglokoknak kell kiállniuk, míg a sőrfőzde tulajdonosai biztonságban az ártatlan báránykákat játssák. Majd a kartell elleni harcra hívta a jelenlévőket, mire névze határozati javaslatot terjesztett be, melyben a következők foglaltak: Szté nem törhető öszszetartást, tetterős sörbőjkottat a kartellizált sörgyárosok ellen a fogyasztóközönség bevonásával. A szövetség közgyűlése tiltakozik a sőrárak mindennemű emelése ellen. Ha a sörgyárosok erre nem reagálnának, a sörbőjkottat vagy sörstrájkot ajánl. A javaslat felhívja a tár-
ulato-
kat, hogy adott esetben tegyenek a sörgyárosok ellen bünyenyítő feljelentést az egyesületi törvény túllépése miatt. Kérjük fel a parlament formait, hogy alkossanak törvényt a kartellek rabló hadjárata megállítására. Inditon mozgalmat minden társulat a sörstrájk és sörbőjkott érdekében a közönséggel karöltve stb.

A közgyűlés viharos lelkesedéssel fogadta el a javaslatot.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMENYEK.

Oktober 1 mai nappal új évenyvedbe léptünk. Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése október 1-ével járt le, folkérjük, hogy esedékes előfizetéseiket a jelen számmal mellékel postautalva-

nyon sziveskedjenek megújítani. Ugyancsak folkérjük régebbi hátralékos előfizetőinket elől tartozásaink az előzőleg beküldött utalványon való kiegyenlítésére. Előfizetők, „Fogadó” kiadóhivatala VIII., Rákóczi-ut 13. intéződök.

Haladás a vendéglokos-iparban. Örömmel konstátaljuk, hogy rövid néhány het óta egész átalakuláson megy keresztül a mi szakiparunk. A »Fogadó« figyelmes olvasói tanui ennek a haladásnak. Egyik vendéglokos-ipartársulat a másik után alakul ország-zerte és ez előhonyítéka annak, hogy szaktársaink mindennütt felismerik az egyesülés, az erők közponosításának és öszszevonásának nagy horderejét és aktióképességét. A régi példász: egyedül állva, az ember hasonlít a pusztában álló nádszálhoz, amit a szél ide-oda tördelhet, de a nádszálak tömege egymásra támaszkodva, ellentállnak a viharoknak, — megfogamzott vendéglokos-szaktársaink gondolkodásában és az eszme az ő természetes diadala felé közeledik ipartársulataink kiépítése képezi a legbiztosabb alapját az erős és hatalmas »Országos vendéglokos és kocsmáros szövetségnek«, melynek alakulása nagyon előrehaladt stádiumban van.

Soproniak küldöttsége. A Fogadóban már adtuk hírt arról, hogy a soproni vendéglokos egyetemben az ottani szélesgazdakkal nagyobb számu küldöttséggel akarják a földművelésügyi minisztert felkeresni, hogy tölle az új bortörvénynek az országgyűlés elé mentilelőbb való terjesztését kérjék. Ezt a szándékot most soproni szaktársaink végrehajják, amennyiben október hó 2-án tisztelegnek a miniszter előtt és előterjeszté jól megokolt kerelmüket. Azt hisszük, hogy a soproniak küldetése sikerrel fog járni. kívánjuk is, hogy ugy legyen, mert a mai laza bortörvény mellett a borhamisítás virágkorát éli. Érdekekben áll ugy a vendéglokos, mint a termelőnek, hogy végre tiszta bor kerüljön a pohárba.

A székszárdi Vendéglokos kongresszus. Hazai vendéglokos és kocsmáros szaktársaink figyelmét az 1909-ki székszárdi vendéglokos-kongresszuson való megjelenés eleve föl hívjuk. A székszárdi kongresszus a vendéglokos-ipar rekonstrukcióját, gazdasági fejlődésének megalapozását és föllendítését jelenti. A kongresszuson való megjelenés a vendéglokos-iparhoz tartozó öszsz szaktársainknak fontos érdekét képezi. A kongresszusra tehát mindannyian készüljünk.

25 éves jubileum. A „Brassói vendéglokos és pincérek Egylete” 25 éves fennállásának ünnepélyt e hó 22-én ünnepele. A jubileumi ünnepélyt az Európa fogadó termében bankett követte, amelyen a „Brassómegeyi vendéglokos ipartársulata” vezetőségének tagjai, *Lucina Győző* elnökkel, is részt vettek és szép szavuu toaszokban mellátták a jótékonyágáról ismert szép multu egyelet. A jubileumi ünnepély szépen való sikerülése az egye-

sület régi titkára *Polanek Ferenc* érdemét képezi.

Új vendéglokos ipartársulat címen egyik szaklaptársunk megemlítette, hogy Kisvárdán a vendéglokos társulatot alakítottak. Ez a hír teljesen alaptalan, írja kisvárdai tudósított. Annyi történt csak, hogy a m. hó folyamán a kocsmárosok és pálinkamerők szövetséget kötöttek a székszárdi fölemelés érdekében, ami pedig a legjobb akarrattal sem nevezhető ipartársulatak.

Borcsempészlet — buteliások. Sok olyan eset van, ami az italmérek érdeksérelmével kapcsolatban a kincstár érdekeit is sérti, mirol azonban a miniszterlethnek nincs tudomása, de nem is lehet, mert az érdekeltek nem tesznek jelentést — Ezt a kijelentést *Wekerle Sándor* miniszterelnök és pénzügyi-miniszter tette az 1906. szeptember havában nála tiszteleg vendéglokos monstre-küldöttségének. *Wekerle* miniszterelnök ismeretes arról, hogy a reszortjához tartozó és a m. k kincstár érdekébe tüköző sérelmeket azonnal orvosolja, indokolt panaszokra, haltezesekre nyomban intézkedik; f. e. i. mindezekrol tudomása van. Persze, ott ahol panaszos nincs, bíraskodni és intézkedni sem lehet. — Ugyanigy vagyunk a *borcsempészlettel* is, ami ugyan nem azonos a határszéli csempészettel, de végelejjben egy azzal, stt ennél veszedelmesebb. Erről sem lehet tudomása pénzügyiminiszterünknek, de a közel eső s jelen esetben a székszárdi pénzügyi-igazgatóságának se, melynek territóriumon folyik a csempészlet, titkolva és alig eltitkolva. A dolgot valójában ez. Tolna vármegyének több községében, mint Nagydorogon és környékén és másutt is egyes élelmes parasztemberek bort szerkeznek be (ha maguknak nincs) s azt a titokban eritesített jó ösmerősök fogyasztják, házhöz hordva vagy az illeltöl. Ha veletlenül pénzügyi közeg tetten éri az ilyen, népnyelven: *csempészlet*, ez csakhamar kivágja magát, hogy a nála mulatozók csupán barát-ságból fogyasztják a borát; amit pint és literszármaga ugyanily módon hordanak házakhoz, a sógor- és komasszonyok. S minderről mindenki tud, csak az nem, akinek leginkább kellene tudni, t. i. a finánc, aki, ha az érdekekben veszeleztett egyik-másik kocsmáros panaszkodik neki, így felel meg: Állitson két tanut, kik a történetek a helyszínen látták, majd akkor eljárók a dolghon. S a finánclegénynek, — aki ha akar lát is hall is, tényleg igazza van. Mit ügyérkedjük vagy csináljon magának fölöleges munkát, ha — nem muszáj. Az, hogy a kocsmárosokat félig tönkretévő csempészlet a kincstárnak is rengeteg kárt tesznek, az ő lelkiismeretét nem bántja. De az is igaz, hogy kocsmáros szaktársaink is hibát követnek el azzal, hogy a tudott ilyen esetekről a legalantosabb közögnél tesznek jelentést, nem pedig a pénzügyigazgatóságnál, ahol bi-

zonyára más szemüveget használnának a csempészek dolgait illetőleg. Jelen esetben egyébként megvan könnyítve a panasztevés útja-módja. Ha ugyanis bárhol tudnak vagy szereznek értesülést csempészetről, foglalják levélbe és küldjék be a Tolnai megyei Vendégelősök Egyesülete elnökségének Szekszárdra, (Szekszárd szálloda) ahol a továbbiakban az egyesület ügyésze fog intézkedni. Hasonló eljárást kövessenek a *buteliások*-nál is, akikre szintén általános a panasz, hogy a termelt mennyiség fölül, illetve máshonnan beszerzett borokat és nemcsak korlátolt mértékben, hanem korlátlanul, deci és félliter számra mérik boldog és boldogtalannak. Az ilyen eljárások: a folytonos panaszok és foljelentések végre is a buteliások nagy megrendezelvényeit és a csempészek kipusztulását fogják eredményezni.

Zsebmetszés a Hortobágyon. A debreceni vendégelős kirándulás és szórakozást drágán fizette meg Juranovits Ferenc szaktársunk, Szeged városának híres fogadója Mikor a vendégelős-társaság a város meghívására kirándult a Hortobágyra, kiszálláskor a vasuti állomáson elütné a 2000 koronát magában foglaló pénztárcája. Valamely zsebmetsző elemelte tőle, akit nem sikerült kinyomozni, noha a rendőrség egész tudományát rászánta, hogy kézrekerítse a gazembert.

Vysvedenie. Ez a szó magyarul annyit tesz mint »Bizonnyitvány« Ilyen dokumentumot kapnak a *torócszentmártoni* ipartestület telen felszabadul tanoncok, hogy ne felejtsek el a tót nyelvet ha ilyen passzusz kikerülnek a nagyvilágba. A bizonyítvány, amit kurozumként küldtek be hozzánk, egyik felszabadult ifjúnak szól, ki (a bizonyítvány szavai szerint) a vendégelős mesterséget tanulta és mesterségében jó előhaladást tanusított. Maga a dokumentum kétnyelvű nyomtatvány. Baloldalon tót (és itt van az egykoronás okmánybélyeg is) jobb oldalon magyar szövegv. Tetézi a furcsaságot az a ténykörnyém, hogy az ipartestület pecsétje is tótnyelvű. Már pedig alig hiszünk, hogy az alapszabályok ilyen nyelvű pecsétet írának elő. Egy kis magyarodás nem ártana a »V Turciánsok Svi Martine predsesta priemyselné sborue-nak, aki (magyarul igazsól): a torócszentmártoni ipartestület elnöke.

Félliter bor — 10 korona. Röviden mondjuk el az esetet. Előző Sándor dunaszegyházi (Tolna m.) kocsmáros meglátogatta egy kollégája. A konyhában ült le, mert tant az ott foglalatokodó kocsmárosnéval is beszélgetni akart s Nagy S. itt kínálta meg félliter borral. Ugyanezeker lépett be egy finác, ki látván az esetet, 10 koronával büntette meg Nagy kocsmárosot. Azért t. i., hogy a konyhán szolgált ki a kollégáját. Meg is van róla a tolnai finác biztosság kiállított 10 koronás büntetési

bárca. — Ez szárazon leirt história minden finác-históriánál furcsább szinben mutatja be a kinstár és kapcsolatban a kocsmároság érdekének fölfigyeletere hivatott »penzügyört«, akinek ezen eljárásán azt se tudja az ember, nevessen-e vagy bosszankodni. Sajnos, a dolog csak bosszankodni lehet: mert rosszhiszeműség messziről szembenítik a finácnak, aki a d-szegyházi kocsmáros tájékoztatottságát (vagy másviság) akarta kihasználni, amivel egyszerűsind hatáskörét is tullepte, amiért természetesen számolni tartozik. — A konyha, vendégelős-kocsmának egyik legfontosabb kiegészítő része, ami általánosban tudott dolog. De ha nem az volna, ha csak egyszerűen melékhelyiség gyánánt szolgálja, mint pl. a kocsmáros lakószobája, az italmérésre jogosított kocsmáros ekkor is bátran szolgálhatja ki az italát ott elfogyasztani óhajtó vendéget. Ebben sem finác, sem közési-bíró nem akadályozhatja meg. Am, ha mégis fordulna elő a mostanihoz hasonló eset, a molecsalt kocsmáros azonnal föllebezzen vagy tégyn panaszt az illetékes penzügyigazgatósághoz. Jelen esetre egyébként a szekszárdi penzügyigazgatóság és mindenkéltől a Tolnavarmegyei Vendégelősök és Kocsmárosok Egyesülete figyelmét hívjuk fel.

Törley Bálint. A debreceni gyűléseknek, mint említettük, fontosabb részét az országos nyugdíjgyűléslet közgyűlése és annak az része, amikor a néhai Törley József arcképének leleplezése képezte. A nyugdíjgyűléseknek tudvalevően a boldogult pezsgőgyáros miután hadatos támogatója volt s áldozatszékeivel többlt tett, mint az összes egy együttvéte. Rámutatott erre a Nyugdíjgyűléslet kiváló elnöke Bokros Károly is, aki elnöki megjövőjében Törleyről, mint az intézet legnagyobb fötőjéről emlekezett meg. Az elnöki és a dr. Solti Odón által tartott emlékbeszédre Törley Bálint, ki a Törley család képviselőiben Törley János, felett keresetlen szép szavakkal. Kijelentette, hogy az elhunyt emberbaráti nemese kedekedet a gyár a jövőben is utatársának és szimpatikus tagja s lenődtő: Törley Bálintnak eme szavait jól esett hallani és azokból mindenki meggyőződhetik, hogy hazánk ezen első jövű pezsgőgyára nem csak szállítója, de igaz barátja s dolgaiban segítős és partfogója vendégelős és kőväs szakiparnak.

Nagyszabeni vendégelősök italdépeja. A nagyszabeni vendégelősök ipartársulata szept 23-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy szesz italok készletfentartására depót szervezzen. Az előmunkálatok részére 14 tagu bizottságot küldtek ki, melynek élén *Kenzel Adolf*, az ipartársulat derek és a vendégelőspar közgyűlében fáradságot nem ismerő elnöke áll. A depónak ugyanis az a célja, hogy a vendégelősök összes italcsükegletüket központilag szerezzék be, raktaruk utján fedezik a saját üzletük szükségletét és így felszabadítják magukat a depósok önkénye alól, ami mindenesetre haladásszámba vendő. Hogy egyebet ne mondjunk, elég vivmányunk kell tekinteni, ha a sörkartell gögös erőszakoskodásától emancipálják magukat.

Üres hordók szállítása. A Máv. igazgatósága, mint értesülünk, a bő bortermészen való tekintettel, gondot kíván fordítani az üres hordók gyors szállítására, úgy pl. hogy a foladott üres hordók s hasonló tartályok késedelem nélkül, közvetlen tehervonatokkal továbbittassanak és a leadási állomáson a legelsőszobában kezeltesse. Erre nevez a vasuti közegyet utasítást kaptak.

Apró hírek. — Igazi szerelem. Grünbátt Maté lona, aki az immár portádó Gundel-Göröncsen Jánossal együtt akart meghalni, mert a völégyni szűlő nem engedték őket egyesülni vallási kérdésből, e bő 21-én, szűlő lakásán, a szomorú tragédia szánhelyét képező szobában magára lött és veszedelmében megszobozta magát. Az igazi szerelem érző és sirg hordó bájos léány élet és halál között lebeg. — **A szökés.** Német Manó budapesti líkogorvász vagy százezer kor. értékű hamusított váltó hátrahagyásával megszökött Az uzlet állítólag jól ment s így nem tudják, hogy a szökés miért történt. — **Összedült vasuti vendégelős.** Tünderes állomáson új vendégelős épült, mely a napokban nyílt meg. Az új vendégelős a mult léten összemeltet s Pandurov kocsmároson kívül Mjjes és Pavlov nevű vendégelős is agyonítotték a zombok. — **Öngyilkos kavész.** Mezei Sándor a romkötő Öthön kávéház régi tulajdonosa, e bő 15-én agyonlőtte magát anyagi zavarok miatt. — **Egy ablak — 3 havi fogház.** Kosztina László, aki Gárdonyi Országház kávéházának egy ablakát bedobta, a bíróság 3 havi fogházzal és 10 napra átdolozható 200 korona bírsággal sújtotta. — **Tanulj . . .** Rosevelt, az amerikai Egyesült Államok elnöke fiat egy nagyerkecskébe adta, hogy mint egyszerű alkalmazott kezdje tanulni és megismerje az államok és minden népek életének lüktető erejét képező kereskedelmet. Rosevelt fiának nincs erre szüksége, mert hiszen atyja királyi vagyonnal — és méltóságával rendelkezik. Amde, sose lehet tudni, hogy az ember mikor és mifele tudásnak veszri hasznát. Azután meg tanulni, senkinek se szűgjen.

Borviz-kartell. Az erdélyi borviz tulajdonosok és raktárosok gondoltak természet és nyagot és kartell kötöttek, hogy a vizek árait üvegenként 24—30 fillérrel emeljék, amit rögvést meg is cselekedtek. Ami természetesen nagy meglepetéssel keltett Erdélyben, ahol minden hegy, domb és bokor tövén a pompás borvizeknek bő forrása csörgedeznek. A visszatetszés pedig azt eredményezte, hogy több község, és ezek közt a kitűnő borvizeiről ismeretes Cskmadarok, vizeiknek ingyenes adását határozták el. A jó kartellokat ez a nem vált esemény, mint értesülünk, egészen megbabalyította.

Megszökött kereskedő. Sorrelli Bussetto, fővárosi szalmi- és déligyümölcs-kereskedő adósságai hátrahagyásával — ismeretlen helyre távozott.

Ismét a husrágáság. A vendégelősöket sújtó husrágáság megint (és ki tudja hánydszor) tanácskozás tárgyát képezte a városatyáknak Tanácskozának és újra is azt teszik, de a kérdést nem oldják meg. A husrágáság a nagyvágók zsebe javára változatlanul legnagyobb virágzásnak örvend. Még a lóhus sokszorosított árusítása sem képes kedvezőbb áralakulást előidézni. A szerény nagyvágók a husrágáság okai az hozzák

fel, hogy nincs a vágó/hidon berendezett husvásár, hanem átterelték ezt a közp. vásárcsarnokba. A szállítás megdrágítja a húst és azonfelül ront a minőségére is, mert a vásárcsarnokban nincsenek megfelelő hűtőköszülékek. Ez természetesen a nagyvágók okosodása. Jellemző, hogy Budapest 1200 méterásra közül csak 250 vág, a többi ezektől szerzi be húsüzletét a vásárcsarnokban. Ha a husvásárt tényleg kitéleptik a vásárcsarnokból, akkor a magánfogasztó közönség, de a vendéglősök is elesnek attól a kedvezménytől, hogy öt kilótól kezdve, jutányosabb ár mellett kaphassanak húst és ez ugylászik, a nagyvágók „pekulációja”. A tanácskozási-bizottság mégis abban állapodott meg, hogy a húsnyagvásár szervezésére szükség van, aminek létesítése a fővárosnak nagy áldozatába fog kerülni — s nezetünk szerint — anélkül, hogy a hus ára leszállna. Akár hogyan forgatják a kérdést, még a főváros nem szervez községi húsüzleteket, addig alig van kilátás a husárnak nevezetesebb csökkenésére.

KONYHAMŰVESZET.

Rovatvezető: **Lakomás Pál**
Ludnáj leves.

Egy fél ludmájának lefejtiük a hártáját, barna levesbe tesszük, egy egész és három tojás sárgáját jól összekeverünk, fölforraljuk s ezután szítán áttörjük. Kevés söt tészünk bele s ráöntjük a zsemlyegombócra és tállalhatjuk.

Töltött paradicsom.

(Főzelek)

Egyforma paradicsomoknak kanállal kiszedjük a belét, vigyázva, hogy a paradicsom egészbe maradjon, ezután maroknyi párolt rizset, finomra vágott sülttel, petrezselyem zöldjével és vöröshagymával összekeverjük, megsózzuk, borsoszával s a kivált paradicsomot megtöltjük. A kiszedett paradicsom belét megfozzuk vöröshagymával s ha megfőtt, átszűrjük és egy eszébe tejfölt keverünk bele, amihez előbb egy kanál lisztet adunk; miután megsóztuk és cukroztuk a töltött paradicsomot, egy mély táliba tesszük, ráöntjük a paradicsom mártást és fölforraljuk.

Ponty kékre főzve.

A megtisztított potvkát felszeliük, besózzuk s egy darabig sóba állni hagyjuk. Ezután vízbe kerekre vágott gyökeret, hagymát, répát, szemes borsot, kakukkfűt, citromhéjat tesszünk bele s ebbe a halat behelyezzük és megfozzuk. Ha megfőtt talba rakjuk s miután kissé kihűlni hagyjuk, fölékesítjük petrezselyem zöldjével és foladijuk ecettel és olajjal.

Alma bundában.

A borizú almákat meghamozzuk, felszeliük vékonyra és a következő tésztát készítség el. Egy pohár bort, 3 tojást, 4 kanál lisztet, 2 kanál cukrot jól össze-

keverünk s valamivel sűrűbbre hagyjuk mint a palacsintatésztát; ezen tésztába belemártjuk az almazsleket, majd forró zsírban sárgára kiszűjük, cukros fahéjjal behintjük és melegen tállaljuk.

Az új hortortvény-javaslat.

(Folytatás.)

46. §. A 38. és 42. §-ok alá eső kihágások eseteiben a büntető ítéletben, ennek az elítelt fel költészen leendő hírlapi közzététele is elrendelhető. A közzététel elrendelése esetében az ítéletben meg kell nevezni azt a lapot, illetőleg lapokat, amelyben az ítélet közzéteendő s a közzététel iránt az ítélet jogerőre emelkedése után azonnal intézkednie kell a hatóságoknak, még akkor is, ha az elítelt esetleg nem volna feltalálható s a kiszabott büntetés nem volna végrehajtható.

47. §. Aki a jelen törvénybe ütköző kihágás miatt büntetettik, a készletben talált vagy forgalomba hozott hamisított italok egész mennyiségeért a természetes bor után járó állami boritaladót is tartozik megfizetni.

E célból, továbbá a szeszese italok kimérésére, illetve kismértékben való elárúsítására szóló engedélyeknek netaláni elvonása iránt szükséges eljárás megindítása és az ilyen engedélyek kiadásának megtagadására vonatkozó előjegyzés foganatosítása végett az ítélet — jogerőre emelkedése után — az illetékes kir. pénzügyigazgatósággal is közlendő.

48. §. E a törvényben megállapított büntetések csak annyiban alkalmazandók, amennyiben az elkövetett cselekmény a büntető, vagy más törvények rendelkezései szerint súlyosabb beszámítás alá nem esik.

Ezen rendelkezés a közegészségügyi törvények és szabályok alkalmazását nem zárja ki.

V. Fejezet. Eljárás. Hatóságok. Borvizsgáló és borellenőrző bizottságok.

49. §. A jelen törvény rendelkezései alá eső italoknak s a borkezelésnél használt anyagoknak szakértői vizsgálatára s a borhamisítás kérdésében való szakvélemény megadására külön borvizsgáló szakértő-bizottságok alakítandók.

Ezen borvizsgáló szakértő-bizottságok szervezete s azok megalakításának és működésének szabályai rendeleti uton állapítandók meg.

50. §. A borvizsgáló-szakértő bizottságok feladata a jelen törvény rendelkezései alá eső s az illetékes hatóságok által hozzájuk beküldött italokat és anyagokat vegylemés után megvizsgálni s arra nézve szakvéleményt mondani, hogy vajjon a megvizsgált italok készítése, kezelése, elnevezése vagy forgalomba hozatala, illetőleg a

megvizsgált anyagok használata ezen törvény rendelkezéseibe ütközik-e, vagy amennyiben e tekintetben egyedül a szakszerű vizsgálat adatai alapján határozott szakvélemény nem módható, mennyiben forognak fenn esetleg és részben gyanura okot szolgáltató körülmények, melyek a hatóságoknak a további eljárás mily irányban való folytatására utbaigazításul szolgálhatnak.

A szakértő bizottság szakvéleményében egyuttal javaslatot tartozik tenni arra nézve is, hogy a hamisítottak bizonyult italok ipari célra felhasználhatók-e vagy nem.

51. §. A borvizsgáló szakértő-bizottság szakvéleménye a rendőri büntető eljárás alapjául szolgál.

52. §. A jelen törvény alapján indítandó kihágási ügyekben Magyarországon a rendőri büntető bíróságot a következő közigazgatási hatóságok gyakorolják.

I. Első fokozat:

a) kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, illetőleg a szolgabíró;

b) rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitány, illetőleg helyettese, ezek akadályoztatása esetén a tanács által e részben megbízott tisztviselő;

c) Budapest székesfővárosban, valamint a székesfővárosi m. kir. államrendőrség illetékessége alá tartozó egyéb területeken a m. kir. államrendőrség illetékes ker. kapitányának vezetője, ennek akadályoztatása esetén a helygymiszter által megbízott rendőrségi tisztviselő.

II. Másodfokon:

a) a kis- és nagyközségekben és rendezett tanácsú városokban az alispán;

b) a törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács;

c) Budapest székesfővárosban, valamint a székesfővárosi m. kir. államrendőrség illetékessége alá tartozó egyéb területeken a m. kir. államrendőrség főkapitánya, vagy ennek helyettese.

III. Harmadfokon:

a m. kir. belügyminiszter. Horvát-Szlavonországokban az eljárás és a bírásokodás az ottani jogszabályok szerint illetékes hatóságok hatáskörébe tartozik.

53. §. Felelőbeszék két egybehangzó ítélet ellen is van helye.

A felelőbeszék az ítélet kihirdetését vagy kézbesítését követő naptól számítandó 15 napon belül adandó be.

54. §. Az elsőfokú hatóságok kötelesek ellenőrzést gyakorolni és időnként váratlan helyszíni szemléket tartani a jelen törvénybe ütköző cselekmények kiderítése végett.

E célból az illetékes hatóságok (52. §), ugyszintén a 60. §-ban említett hatósági közegek jogosítva vannak

*) Lásd a „Fogadó” 12, 14, 15, 16. számát.

a közlekedési vállalatok (vasut, hajó, posta) állomásaitól adatokat szerezní arra nézve, hogy az illető állomásokra kinek, mikor, honnan és mennyi idegen bor, must, törkölybor, gyümölcsbor, pezsgő, szőlőcsepe esetleg cukor, szesz, mazsolaszölő vagy a berkezelésnél, tiltott más anyag érkezett s az illető állomások kötelesek az erre vonatkozó adatokat kiszolgáltatni.

55. §. Ha a megtartott helyszíni szemle alkalmával a jelen törvénybe ütköző kihágás tényálladékanak jelenségei, vagy olyan körülmények észlelhetők, amelyek a kihágás elkövetésére nézve alapos gyanút keltenek, vagy ha e tekintetben teljesen megbízható feljelentés tételét, akkor a rendőri büntető eljárás haladéktalanul megindítandó, a gyanus italközből s egyéb gyanus anyagokból minták veendőek és megvizsgálás végett az illetékes borvizsgáló szakértő bizottsághoz (49. §.) küldendők be.

Felmentő ítélet esetén az illető minták értéke megtérítendő.

56. §. Azok az italak, amelyeknek meghamisítása vagy a jelen törvénybe ütköző előállítás már a helyszíni szemle alkalmával kétségtelenül megállapított, hatósági zár alá veendő, ellenben azok az italak, melyekre nézve csak a hamisítás gyanuja merült fel, addig nem vehetők zár alá, amíg a borvizsgáló szakértő-bizottság azok hamisítását meg nem állapítja, illetőleg amíg az elsőfokú hatóság az erre vonatkozó szakvéleményt meg nem kapja.

57. §. A borvizsgáló szakértő bizottság által hamisítottanak nyilvánított italokat köteles az eljáró hatóság, melyhelyt a szakvéleményt megkapta, haladéktalanul zár alá venni ha pedig már feltalálhatók nem volnának, a hiányzó mennyiséget s lehetőleg azt is megállapítani, hogy az howa lett.

58. §. Az 54. §. első bekezdésében említett ellenőrzésre s a hatósági helyszíni szemlék tartására, továbbá a minták vételére (55. §.), a hamisított italok zár alá vételére (56. és 57. §.) s az ezekkel kapcsolatos teendőkre vonatkozó további szabályok rendeletei után állapítandók meg.

59. §. Az eljárás tárgyává tett, de a zár alá vételkor, illetőleg az eljárás befejezésekor fel nem talált hamisított italok értékét tartozik az elítelt az 1901. évi XX. t.-cikk 23. §-ában meghatározott célra, Horvát-Szlavonországokban az ottani jogszabályok szerint megjelölt célra megfizetni.

Ezt az értéket az eljáró hatóság nem az illető hamisított italok előállítását illetve beszerzését ára szerint, hanem azon eladási árnak megfelelőleg állapítja meg, amely áron a tulajdonos az illető italokat forgalomba hozta.

Amennyiben a tényleges eladási ár meg nem állapítható, a megtérítendő érték tekintetében a hatóság a borvizsgáló szakértő-bizottság szakvéleménye alapján dönt.

60. §. A földmívelésügyi miniszter Horvát-Szlavonországok területén a horvát-szlavon-dalmatörzsi bán jogositva van arra, hogy az ezen törvény rendelkezései alá eső italok elie őrztésére az egész országra, vagy az országy részeire kiterjedő hatáskörrel, akár esetről-esetre, akár állandó megbízással feleketett állami vagy törvényhatósági közegeket küldjön ki.

Ezen hatósági közegek jogositva vannak arra, hogy a pincébbe és a jelen törvény rendelkezései alá eső italok készítésére, kezelésére, raktározására vagy forgalombahozatalára szolgáló más helyiségekbe legalább egy tanuval bármikor bemehetnek, oda magukkal vegyrszt vagy más szakértőt is vihetnek, ott hivatalos ellenőrzési szemlélt tarthatnak, a 14. §. értelmében vezetendő borkönyveket, az illető fél egyéb üzleti könyveit, számadásait lezetsége mellett átnézhetik, a jelen törvénybe ütköző kihágás elkövetésének alapos gyanuja esetében azokból hiteles kivonatokat vagy hiteles másolatokat készíthetnek, a gyanus italokból és egyéb ott talált anyagokból pedig, a rendeleti uton megállapítandó módon és mennyiségben, mintát vehetnek. Ezen minták az illető kiküldött közeg hivatalos pecsétjével s az illető fél vagy megbízottja kivanatára ennek pecsétjével is lepecsételendők és éppen olyan hitelesek, mint az illetékes hatóság által az 55. §. szerint veendő minták.

Ezen mintákat köteles a kiküldött közeg a mintavételről, valamint általában az ellenőrzési szemle eredményéről a helyszínen felveendő jegyzőkönyvvel együtt, további eljárás végett, az illetékes elsőfokú hatósághoz beküldeni.

(Folyt. köv.)

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadót” a megjelenés utáni rendes időben meg nem kapják, kérjük, miszerint sziveskedjenek a kiadóhivatal egy levelező-lapon értesíteni.

Lugoson a Magyar kaszinó jóhírnevű söracsornak és éttermi üzletét *Wenisch Viktor*, volt antalfalvi vendégölös szakértársunk a mult hó elejével átvette.

Veszprémben, a Kaszinónak volt jóhírnevű vendégölöse, *Bénis Lajos* üzletét a Rákóczi-utca 5. sz. alatti saját házába helyezte át. *Bénis* szakértársunk üzletét mint bezálló vendégölőt után berendezve és „Fehér bárány» címen e hó 31-én fogja ünnepélyesen megnyitni.

Kolozsváron a Mezei-féle fogadó vendégölő helyiségeit *Himmer János*, jóhírnevű volt tordai vendégölös szakértársunk szeptember hó közepével átvette.

Burányi Lajos, a budapesti Continental fogadó éttermének volt főpincére, a VII. ker. Kazinczy és Wesselényi-utca sarkán egy csinos berendezésű vendégölő nyitott.

Kávéház vétel címen szeptember 1-sői számlakönyv híral adtuk, hogy a miskolci Pannónia kávéházat *Komlósi Armin* — e hó 1-én átvette. — Ezen híradásunkba hiba csuszott, amennyiben a Pannoniát Ausländer testvérektől az új tulajdonos a jövő év folyamán veszte át és egész ujan renoválva és berendezve 1909 május 1-én fogja megnyitani.

Zsöks Sándor, előnyösen ösmert szakember, a vasmegeyi Péterhegy-Tökerezstür vasuti állomáson egy a mai igényeknek megfelelően berendezett szal vendégölőt nyitott.

Szakállas Gyula, a tolmagezei Decsen a nagyvendégölő kezelését július hó elejével átvette.

Reker Károly ismert fővárosi (utóbb volt Diófa-utcai) vendégölös szakértársunk a VII. ker., Akácfa-utca 3. sz. alatt új vendégölőt rendezett be, melynek megnyitását e hó elejével eszközölte.

Szamosújváron, a kincstári nagyfogadót *Hillinger Lajos* volt gyulafehérvári szállodás berelte ki, melyet saját kezelésébe a mai nappal vette át.

Nagykikindán a városi fogadót *Diamant Edótt*, ki az üzletet után rendezte és alakította, *Weisberger József* ismert szakértársunk vette át. Új fogadószakértársunk nagy képzettsége és intelligenciája a régi jónevű üzlet menetelét biztosítani fogja. Sok szerencsét!

Pi-kitelepen, az Aranyzarvas vendégölőt *Nagy István* ismert szakértársunk vette ki. Az új vendégölös üzletet a mult hónapban vette át.

Kolb József, a budapesti Fehérlő fogadó volt vendégölöse, Gödöllőn a Központi szálloda vendégölőjének vezetését október 1-én átvette. Új vállalkozásához sok sikert kívánunk!

Zombory Sándor, ismert szakértársunk Lugoson a Concordia fogadót kibérelte s azt saját kezelésébe október 1-én vette át.

Rudnyánszky Ferenc, a báltaszéki Arany napfogadó ismert gazdája az üzlet bérletét újból elnyerte. *Rudnyánszky* szakértársunk a jó kosztjával és borairól előnyösen ösmert fogadójától nemrég több szobával bővítette ki és renoválta.

Budapesten a keleti pályaudvar közelében *Perényi Károly* szakértársunk üzletét *Bányai Józsefné* megvette s azt saját kezelésébe e hó elejével vette át.

Besztercén a városi fogadót *Fritsch Károly* ottani ismert mészáros mester berelte ki. Az új tulajdonos az üzletet újonnan renoválva és berendezve e hó elejével nyitja meg.

Miskolcon az Ipar kávéházat *Fischer Béla,* az ottani Horváth-féle fogadónak hosszu időn át volt szobafőpincére a

fel, hogy nincs a vágóhídon berendezett húsvasár, hanem átterelték ezt a közp. vásárcsarnokba. A szállítási megdrágítja a húst és azonfelül ront a minőségén is, mert a vásárcsarnokban nincsenek megfelelő hűtőeszközök. Ez természetesen a nagyvágók okosodása. Jellemző, hogy Budapest 1200 mézsárosra közül csak 250 vág, a többi ezektől szerzi be húsüzemét a vásárcsarnokban. Ha a húsvasárt tényleg kilepítik a vásárcsarnokból, akkor a magánfogasztó közönség, de a vendéglősök is elesnek attól a kedvezménytől, hogy 6t kilótól kezdve, jutányosabb ár mellett kaphassanak húst és ez ugylátszik, a nagyvágó-pékulációja. A tanácskozási bizottság mégis abban állapodott meg, hogy a húsnyelvásár szervezésére szükség van, aminek létesítése a fővárosnak nagy áldozatába fog kerülni — s nezetünk szerint — anélkül, hogy a hús ára leszállna. Akár hogyan forgatják a kérdést, még a főváros nem szervez községi húsüzemeket, addig alig van kilátás a húsárnak nevezetesebb csökkenésére.

KONYHAMŰVESZET.

Rovatvezető: **Lakomás Pál**
Ludnáj Leves.

Egy fél ludmájának lefejtjük a hártýját, barna levesbe tesszük, egy egész és három tojás sárgáját jól összekeverjük, forraljuk s ezután szítán átörjük. Kevés sötetünk bele s ráöntjük a zsemlyegombóéra és tálahatjuk.

Töltött paradicsom.

(Főzelék)

Egyforma paradicsomoknak kanállal kiszedjük belét, vigyázva, hogy a paradicsom egészbe maradjon, ezután maroknyi párolt rizset, finomra vágott sültet, petrezselyem zöldjével és vörshagymával összekeverjük, megsózzuk, borsozzuk s a kivált paradicsomot megtöltjük. A kiszedett paradicsom belét megfőzzük vörshagymával s ha megfőtt, átszűrjük és egy csésze tejfölt keverünk bele, amihez előbb egy kanál lisztet adunk; miután megsóztuk és cukroztuk a töltött paradicsomot, egy mély talba tesszük, ráöntjük a paradicsom mártást és felforraljuk.

Ponty kékre főzve.

A megtisztított pontyát felszeliük, besózzuk s egy darabig sóba állni hagyjuk. Ezután vízbe kerekre vágott gyökeret, hagymát, répát, szemes borsót, kakukkfűt, citromhéjat tesszünk bele s ebbe a halat belehelyezzük és megfőzzük. Ha megfőtt talba rakjuk s miután kissé kihűlni hagyjuk, fölékesítjük petrezselyem zöldjével és foladjuk ecettel és olajjal.

Alma bundában.

A horizv almákat meghámozzuk, felszeliük vékonyra és a következő tésztát készítjük el. Egy pohár bort, 3 tojást, 4 kanál lisztet, 2 kanál cukrot jól össze-

keverünk s valamivel süröbbre hagyjuk mint a palacsintátészte; ezen tésztába belemártjuk az almászeleteket, majd forró zsírban sárgára kisütjük, cukros fahéjjal behintjük és melegen tálahatjuk.

Az új börtörvény-javaslat.

(Folytatás.)

46. §. A 38. és 42. §-ok alá eső kihágások eseteiben a büntető ítéletben, ennek az elítelt fel költségben leendő hírlapi közzététele is elrendelhető. A közzététel elrendelése esetében az ítéletben meg kell nevezni azt a lapot, illetőleg lapokat, amelyben az ítélet közzéteendő s a közzététel iránt az ítélet jogerőre emelkedése után azonnal intézkednie kell a hatóságnak, még akkor is, ha az elítelt esetleg nem volna feltalálható s a kiszabott büntetés nem volna végrehajtható.

47. §. Aki a jelen törvénybe ütköző kihágás miatt büntetettik, a készletben talált vagy forgalomba hozott hamisított italok egész mennyiségeért a természetes bor után járó állami boritaladót is tartozik megfizetni.

E célból, továbbá a szeszés italok kimérésére, illetve kismértékben való elárúsítására szóló engedélyeknek nem taláni elvonása iránt szükséges eljárás megindítása és az ilyen engedélyek kiadásának megtagadására vonatkozó előjegyzés foganatosíthatása végett az ítélet — jogerőre emelkedése után — az illetékes kir. pénzügyigazgatósággal is közlendő.

48. §. Az e törvényben megállapított büntetések csak annyiban alkalmazandók, amennyiben az elkövetett cselekmény a büntető, vagy más törvények rendelkezései szerint súlyosabb beszámítás alá nem esik.

Ezen rendelkezés a közegészségügyi törvények és szabályok alkalmazását nem zárja ki.

V. Fejezet. Eljárás. Hatóságok. Borvizsgáló és borenörző bizottságok.

49. §. A jelen törvény rendelkezései alá eső italoknak s a borkezelésnél használt anyagoknak szakértői vizsgálata s a borhamisítás kérdésében való szakvélemény megadására külön borvizsgáló szakértő-bizottságok alakítandók.

Ezen borvizsgáló szakértő-bizottságok szervezete s azok megalakításának és működésének szabályai rendeleti uton állapítandók meg.

50. §. A borvizsgáló-szakértő bizottság feladata a jelen törvény rendelkezései alá eső az illetékes hatóság által hozzájuk beküldött italokat és anyagokat vegyelmzés útján megvizsgálni s arra nézve szakvéleményt mondani, hogy vajjon a megvizsgált italok készítése, kezelése, elnevezése vagy forgalomba hozatala, illetőleg a

megvizsgált anyagok használata ezen törvény rendelkezéseibe ütközik-e, vagy amennyiben e tekintetben egyedül a szakszerű vizsgálat adatai alapján határozott szakvélemény nem modható, mennyiben fognak fenn esetleg érszében gyanura okot szolgáltató körülmények, melyek a hatóságnak a további eljárás mily irányban való folytatására utbaigazításul szolgálhatnak.

A szakértő bizottság szakvéleményében egyuttal javaslatot tartozik tenni arra nézve is, hogy a hamisítottak bizonyult-italok ipari célra felhasználhatók-e vagy nem.

51. §. A borvizsgáló szakértő-bizottság szakvéleménye a rendőri büntető eljárás alapjául szolgál.

52. §. A jelen törvény alapján indított kihágási ügyekben Magyarországon a rendőri büntető bíróságot s a következő közigazgatási hatóságok gyakorolják.

I. Első fokozat:

a) kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, illetőleg a szolgabíró;

b) rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitány, illetőleg helyettese, ezek akadályoztatása esetén a tanács által érszében megbízott tisztviselő;

c) Budapest székesfővárosban, valamint a székesfővárosi m. kir. államrendőrség illetékessége alá tartozó egyéb területeken a m. kir. államrendőrség illetékes ker. kapitányának vezetője, ennek akadályoztatása esetén a belügyminiszter által megbízott rendőrségi tisztviselő.

II. Másodfokon:

a) a kis- és nagyközségekben és rendezett tanácsú városokban az alispán;

b) a törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács;

c) Budapest székesfővárosban, valamint a székesfővárosi m. kir. államrendőrség illetékessége alá tartozó egyéb területeken a m. kir. államrendőrség főkapitánya, vagy ennek helyettese.

III. Harmadfokon:

a m. kir. belügyminiszter.

Horvát-Szlavonországokban az eljárás és a bírásokodás az ottani jogszabályok szerint illetékes hatóságok hatáskörébe tartozik.

53. §. Felelbezésnek két egybehangzó ítélet ellen is van helye.

A felelbezés az ítélet kihirdetését vagy kézbesítését követő naptól számítandó 15 napon belül adandó be.

54. §. Az elsőfokú hatóságok kötelesek ellenőrzést gyakorolni és időnként váratlan helyszíni szemléket tartani a jelen törvénybe ütköző cselekmények kiderítése végett.

E célból az illetékes hatóságok (52. §), ugyszintén a 60. §-ban említett hatósági közegek jogosítva vannak

*) Lásd a „Fogadó” 12., 14., 15., 16. számát.

a közlekedési vállalatok (vasut, hajó, posta) állomásaitól adatokat szereznia arra nézve, hogy az illető állomásokra kinek, mikor, honnan és mennyi idegen bor, must, törkölybor, gyümölcsbor, pezsgő, szőlőcsefre esetleg cukor, szesz, mazsolaszőlő vagy a borkezelésnél, tiltott más anyag érkezett s az illető állomások kötelesek az erre vonatkozó adatokat kiszolgáltatni.

55. §. Ha a megtartott helyszíni szemle alkalmával a jelen törvénybe ütköző kihágás tényálladékanak jelenségei, vagy olyan körülmények észlelhetők, amelyek a kihágás elkövetésére nézve alapos gyanút keltenek, vagy ha e tekintetben teljesen megbízható feljelentés tételét, akkor a rendőri büntető eljárás haladéktalanul megindítandó, a gyanus italközből s egyéb gyanus anyagokból minták veendőek és megvizsgálás végett az illetékes borvizsgáló szakértő-bizottsághoz (49. §.) küldendőek be.

Felmentő ítélet esetén az illető minták értéke megtérítendő.

56. §. Azok az italak, amelyeknek meghamisítása vagy a jelen törvénybe ütköző előállítására már a helyszíni szemle alkalmával kétségtelenül megállapított, hatósági zár alá veendő, ellenben azok az italak, melyekre nézve csak a hamisítás gyanuja merült fel, adag nem vehetők zár alá, amíg a borvizsgáló szakértő-bizottság azok hamisítását meg nem állapítja, illetőleg amíg az elsőfoku hatóság az erre vonatkozó szakvéleményt meg nem kapja.

57. §. A borvizsgáló szakértő bizottság által hamisítottak nyilvánított italokat köteles az eljáró hatóság, melyet a szakvéleményt megkapta, haladéktalanul zár alá venni ha pedig már feltalálhatók nem volnának, a hiányzó mennyiséget s lehetőleg azt is megállapítani, hogy az hova lett.

58. §. Az 54. §. első bekezdésében említett ellenőrzésre s a hatósági helyszíni szemlék tartására, továbbá a minták vételére (55. §.), a hamisított italok zár alá vételére (56. és 57. §.) s az ezekkel kapcsolatos teendőkre vonatkozó további szabályok rendeleti úton állapítandók meg.

59. §. Az eljárás tárgyává tett, de a zár alá vételkor, illetőleg az eljárás befejezésekor fel nem talált hamisított italok értékét tartozik az elítélt az 1901. évi XX. t.-cikk 23. §-ában meghatározott célra, Horvát-Szlavonországokban az ottani jogszabályok szerint megjelölt célra megfizetni.

Ezt az értéket az eljáró hatóság nem az illető hamisított italok előállítását illetve beszerzését ára szerint, hanem azon eladási árnak megfelelőleg állapítja meg, amely áron a tulajdonos az illető italokat forgalomba hozta.

Amennyiben a tényleges eladási ár meg nem állapítható, a megtérítendő érték tekintetében a hatóság a borvizsgáló szakértő-bizottság szakvéleménye alapján dönt.

60. §. A földmívelésügyi miniszter Horvát-Szlavonországok területén a Horvát-Szlavon-dalmatörzsi bán jogosztva van arra, hogy az ezen törvény rendelkezései alá eső italok elle őrzésére az egész országra, vagy az ország egyes részeire kiterjedő hatáskörrel, akár esetről-esetre, akár állandó megbízással felelhetett állami vagy törvényhatósági közökeket küldjön ki.

Ezen hatósági közökeket jogosítva vannak arra, hogy a pincékbe és a jelen törvény rendelkezései alá eső italok készítésére, kezelésére, raktározására vagy forgalombahozatalára szolgáló más helyiségekbe legalább egy tanuval bármikor bemehetnek, oda magukkal vegyészti vagy más szakértőt is vihetnek, ott hivatalos ellenőrzési szemlélt tarthatnak, a 14. §. értelmében vezetendő borkönyveket, az illető fél egyéb üzleti könyveit, számadásait letesztelése mellett átnézhetik, a jelen törvénybe ütköző kihágás elkövetésének alapos gyanuja esetében azokból hiteles kivonatokat vagy hiteles másolatokat készíthetnek, a gyanus italokból és egyéb ott talált anyagokból pedig, a rendeleti úton megállapítandó módon és mennyiségben, mintát vehetnek. Ezen minták az illető kiküldött közeg hivatalos pecsétjével s az illető fél vagy megbízottja kivanatára ennek pecsétjével is lepecsétlendők és éppen olyan hitelesek, mint az illetékes hatóság által az 55. §. szerint veendő minták.

Ezen mintákat köteles a kiküldött közeg az ellenőrzési szemle eredményéről a helyszínen felveendő jegyzőkönyvvel együtt, további eljárás végett, az illetékes elsőfoku hatósághoz beküldeni.

(Folyt. köv.)

ÜZLETI HIREINK.

Figyelemztetés. Azon előzetőinket, kik a „Fogadót” a megjelenés utáni rendes időben meg nem kapják, kérjük, miszerint sziveskedjenek a kiadóhivatali egy levelező-lapon értesíteni.

Lugoson a Magyar kaszinó jóhírnévű söracemak és éttermek üzletét *Wenisch Viktor*, volt antalfalvi vendéglős szakértőnk a múlt hó elejével átvette.

Veszprémben, a Kaszinónak volt jóhírnévű vendéglőse, *Bénis Lajos* üzletét a Rákóczi-utca 5. sz. alatti saját házába helyezte át. *Bénis* szakértőnk üzletét mint beszálló vendéglőt ugyan berendezve és »Fehér bárány« cimen e hó 31-én fogja ünnepesen megnyitni.

Kolozsváron a Mezei-fele fogadó vendéglő helyiségeit *Himmer János*, jóhírnévű volt tordai vendéglős szakértőnk szeptember hó közepével átvette.

Burányi Lajos, a budapesti Continental fogadó éttermének volt főpincére, a VII. ker., Kazinczy és Wesselényi-utca sarkán egy csinos berendezésű vendéglőt nyitott.

Kávéház vétel cimen szeptember 1-sői számunkban hírtl adtuk, hogy a miskolci Pannónia kávéházat *Komlósi Ármin* — e hó 1-én átvette. — Ezen híradásunkba hiba csuszott, amennyiben a Pannoniát Ausländer testvérektől az új tulajdonos a jövő év folyamán veszi át és egész újonnan renoválva és berendezve 1909 május 1-én fogja megnyitni.

Zsöks Sándor, előnyösen ösmert szakember, a vasmegeyi Péterhegy-Tókeresztúr vasuti állomáson egy a mai igényeknek megfelelően berendezett vendéglőt nyitott.

Szakállas Gyula, a tolmagegyi Decsen a nagyvendéglő kezelését július hó elejével átvette.

Recker Árpád ismert fővárosi (utóbb volt Diófa-utcai) vendéglős szakértőnk a VII. ker., Akácfa-utca 3. sz. alatt új vendéglőt rendezett be, melynek megnyitását e hó elejével eszközölte.

Szamosújváron, a kincstári nagyvendéglőt *Hillinger Lajos* volt gyulafehérvári szállodás berelte ki, melyet saját kezelésébe a mai nappal vett át.

Nagykikindán a városi fogadót *Diamant Edélt*, ki az üzletet ugyan rendezte és alakította, *Weiszberger József* ismert szakértőnk vette át. Új fogadós szakértőnk nagy képzettsége és intelligenciája a régi jónevű üzlet menetelét biztosítani fogja. Sok szerencsét!

Pi-kitelepen, az Aranyasarvas vendéglőt *Nagy István* ismert szakértőnk vette ki. Az új vendéglős az üzletet a múlt hónapban vette át.

Kolb József, a budapesti Fehérlő fogadó volt vendéglőse, Gödöllőn a Központi szálloda vendéglőjének vezetését október 1-én átvette. Új vállalkozásához sok sikert kívánunk!

Zombory Sándor, ismert szakértőnk Lugoson a Concordia fogadót kibérelte s azt saját kezelésébe október 1-én vette át.

Rudnyánszky Ferenc, a báttaszéki Arany napfogadó ismert gazdája az üzlet bérletét újból elnyerte. Rudnyánszky szakértőnk a jó kosztáról és borairól előnyösen ösmert fogadóját nemrég több szobával bővítette ki és renováltatta.

Budapestben a keleti pályaudvar közelében *Perényi Károly* szakértőnk üzletét *Bányai Józsefné* megvette s azt saját kezelésébe e hó elejével vette át.

Besztercén a városi fogadót *Fritsch Károly* ottani ismert mészáros mester bérelte ki. Az új tulajdonos az üzletet újonnan renoválva és berendezve e hó elejével nyitja meg.

Miskolcon az Ipar kávéházat *Fischer Béla,* az ottani Horváth-fele fogadónak hosszú időn át volt szobafőpincére a

jövő hó közepével átveszi. Új kávé szaktársunknak eleve is sok sikert kívánunk.

Karánsebesen a Radetzky-fele vendéglőt *Schwenger* Alajos ismert szaktársunk a m. hó elejéig vette át. Üzletét már is alaposan föllendítette.

Kertész Imre kápi vendéglős, mint előzőleg említettük, Győrött, a Hosszúutcai Heberling-fele vendéglőt megvette. Kertész szaktársunk a jövőri vendéglői üzletet október 1-én vette át saját kezelésébe.

Németh Lajos főpincér szaktársunk megvette Kertész Imre kápi (györm.) vendéglős üzletét. Új vendéglős szaktársunk az üzletet a mai nappal vette át.

Gyulafehérváron, az Erzsébet fogadót *Ürmösy Béla*, a fővárosban is széleskörben ismert szaktársunk bérletre ki, melyet újonnan renoválva és berendezve szeptember 1-én vett át saját kezelésébe. Sok szerencsét!

Heilmuth Mihály volt belvárosi vendéglős a hó elejével átvette a Garaytér 11. sz. alatt lévő vendéglőt.

Lex Mihály előnyösen ismert sopronmegyei vendéglős, a Nagycenken lévő vendéglőjét újból saját kezébe vette. Lex szaktársunk az ujan rendezett és alakított üzletet okt. 15-én fogja megnyitni.

Toján a Feketesas fogadót tulajdonosa, *Bildheber János* a főterbe helyezte át és ugyanezen alkalomból új kényelmes berendezéssel látta el.

Keszthelyen Lusztig Salamon Bakacsutcai vendéglője valamint a hévízi Jeruzsálem vendéglő vezetését *Adler Jenő*, Lusztig S. veje vette át. A fiatal gazda előzőekény modorával a közönség rokonszenvét és támogatását már is megszerezte.

Pechnig Rezső budapesti vendéglős átvette a Baross-utca 93. szám alatt lévő Preinsperger-fele vendéglőt.

Kovács Péla, volt dettai fogadós Tatafővárosban az Otthon kávéházát megvette. Kovács szaktársunk a nagy és kényelmes berendezett üzletét a hó közepével vette át.

Petz Antal a tolnamegyei Majoson a Braun-fele nagyvendéglőt megvette s azt saját kezelésébe október 1-én vette át.

Németh István, a dévai Központi fogadónak volt főpincére, ugyanott átvette a Nemzeti kaszinó éttermét és kávéházát. Új vendéglős szaktársunk a szép üzlet jömenetét biztosítja. Vállalkozásához sikert kívánunk!

Hirth Pál Budapesten a IV., Vámház-körút 2. sz. alatti vendéglőt átvette, s azt szeptember 22-én ünnepélyesen megnyitotta.

Kávéház átvétel. Lugoson a »Korzó« kávéházat *Grosz Ödön* fővárosi adásvételi iroda tulajdonos megvette. A szép üzlet vezetését fővéré, *Grosz Albert* október 1-én veszi át.

Aszner József széles körben ismert fővárosi vendéglős kartársunk a Rottenbiiler-utca 39. sz. alatt lévő Feix-fele vendéglőt megvette. Aszner szaktársunk jó magyaros konyhájával és tiszta itallal való biztosítja üzletének jó menétét.

Prack Péter, a tolnamegyei Nagydorogon, az állomáshoz közel eső vendéglőjét átalakítja és szállodai vendégszobákkal látja el.

Sátoraljaújhelyen a Molnár István-utcaiban *Reitmann Adolf* egy új fogadót rendezett be a mai modern igényeknek megfelelően. Új fogadós szaktársunk a csinos kávéház és étteremmel ellátott fogadót »Zemplén« címen e hó közepén nyitotta meg.

Ungváron a Newyork kávéházat *Glück József*, az ottani Abbázia volt tulajdonosa megvette és egész ujan átalakítja és berendezve szeptember 15-én nyitotta meg ünnepélyesen.

Fain János, a tolnamegyei Kistormáson a Weisz-fele vendéglőt a mult hó elejével átvette.

Vendéglő nyitás. Budapesten a Murányi-utca 7. sz. alatt volt vendéglő helyiséget *Horváth István* ismert vendéglős kibérelte s azt átalakítva újonnan berendezve a mult hó végén ünnepélyesen megnyitotta.

Grosz Dezső kávéháza. Szabadkan a takarékpénztár épületében *Grosz Dezső* az ottani Pestváros kávéház volt főpincére új kávéházat rendez be. Szabadkan ezen egyik leendő szebb üzletét új kávé szaktársunk november 1-én nyitja meg. Kívánok sok szerencsét!

Tövisen a vasutállomás átellenében lévő »Jóbarát« vendéglőjét *Kraft Sándor* újjáépítette és a mai kor igényeinek megfelelően új berendezéssel és olcsó vendégszobákkal látta el.

Vendéglő átvétel. Budapesten a Mester-utca 31. sz. alatt lévő Scheidl-fele vendéglőt *Sáska István* vette át s azt szeptember elejével ünnepélyesen megnyitotta.

Sepsiszentgyörgyön a Kossuth kávéházat derék tulajdonosa, *Kolb István* szaktársunk egész ujan renováltatta. Az ujan festett és rendezett üzletet az ottani intelligencia szívesen látogatta.

A pesti Főherő vendéglőt *Kolb József* volt *Szomerer Ferenc* megvette, s azt saját kezelésébe október 1-én vette át.

Anisz Sandor fogadója. A széles körben ismert és volt elhelyező-iroda tulajdonos, *Anisz Sándor*, Sátoraljaújhelyen az »Ósbudavár« fogadót megvette, amelyet újonnan renoválva a mult hó elejével vett át saját kezelésébe.

Flachs Lajos fővárosi vendéglős átvette a Főherőszándor-utca 42. sz. alatt lévő vendéglőt *Weisz Ferenc* től. Flachs szaktársunk jó borai és jó konyhája biztosítja üzletének menétét.

Szűcs József, a mosonmegyei Lébényben, mint előzőleg írtuk, egy új vendéglőgöd építtetett. Szűcs szaktársunk az új és a mai igényeknek megfelelően berendezett szép üzletet »Barány szálloda« címen október 1-én nyitja meg ünnepélyesen.

Marosvásárhelyen az Erzsébet-kert vendéglő utcai helyiségét *Friedmann Márton* szaktársunk szép eleganciával renováltatta és egy nagy étteremmé alakította át.

Gyönkön a Hilbert-fele kőszegi vendéglő bérletét *Oberlander Henrik* ottani mészáros mester nyerte el, aki apósával (a közönséi nagyvendéglőssel) újévkor fogja átvenni.

Hol rendezőnk raprikát? Van szerencsém valót! Szedgi külön ötlet rősa paprikáimról az áramai közölni s kérem b. megrendelésnek folytán paprikám minőségéről meggyőződni. Valódi Szedgi edős rősaprika 1 kg. 3 kor. 50 fill. Valódi Szedgi (jelédes rősa) paprika 1 kg. 2 kor 90 fill. — Horváth Ferenc Szedgi fogadósok paprikása (Tiszá szálló volt szobapincére.)

Vendéglősök Naptára. Az 1909-ki »Vendéglősök Naptára« a vendéglős szakmába vágó fontos és változatos tartalommal az évi december első felében jelenik meg. A *Vend. Naptára* a »Fogadó« előfizetőinek 1 kor. 20 fill. Nem előfizetőnek 3 korona.

Helyváltozások. — Marosvásárhelyen a Transylvánia kávéház fop. állását *Hönig Jenő* foglalta el. A Meder étterem fop. állását *Bergner Gusztáv* töltötte be. *Schiller János* a Friedmann étterembe lépett be mint főpincér. *Kubik Viktor* a Royal kávéházban a reggeli füzetpincéri állást foglalta el. *Páffy Gyula* Szabadkan a Pestvárosi fogadó kávéháza főpincéri állását foglalta el. *Hügel János* Marosvásárhelyen a László fogadó főpincéri állását töltötte be. *Németh Antal* Tordán a Korona fogadó fop. állását foglalta el. *Radó József* Szászrégenben a Royal kávéház fop. állását tölti be. u. itt a Müller kávéházban *Nyika József* m. segédpincér működik. Déesen az Európa fogadó fop. állását *Altza János* tölti be; a vasuti vendéglő fop. állását *Nagy Miklós* foglalta el. *Besztercen* a Sábhing fogadó fop. állását *Balázs Károly* foglalta el. A Magyar királyi fogadó kávéháza fop. állását *Grob Károly* tölti be, míg u. itt az étteremben *Trebitsky Mihály* működik; mellette az éh. állást *Ehrlich Ernő* foglalta el. A Gaál étterem fop. állását *Juracis Imre* foglalta el. U. itt az Ipartestületi vendéglő fop. állását *Lázár Lajos* foglalta el. *Pawlik Jenő* a ruttikai vasuti vendéglőben az étlapró állást elfoglalta. *Ehrenwald Géza* Baján a Nemzeti fogadó szobap. állását töltötte be. Hatvanban a vasuti vendéglő fop. állását *Nagy János* tölti be. Szamosújváron a Korona fogadó fop. állását *Horváth Imre* foglalta el, mellette az éh. állást *Prodán János* tölti be. Orsován a Magyar királyi fogadó fop. állását *Simon Antal* tölti be. Temesváron a Tiszti kaszinó kávéház fop. állását *Reiner Armin* foglalta el. A Koronaherceg fogadószobap. állását *Fellner Arthur* tölti be. Az Utrinyáncfele vend. fop. állását *Kotek Vilmos* és a Horgony kávéház fop. állását *Letiner József* töltik be. Az Oroszlán fogadó fop. állását *Tarutz Lajos* foglalta el. A Metropole fogadóban *Uray Bandi* fop. mellett *Bieber József* füzetp. *Kriván Illés* és *Weisz Jenő*, mint étbördők működnek. A vasuti vendéglő II. oszt. étterme főpincéri állását *Kilián János* tölti be. Ugyanitt a II. osztályú étteremben *Funk Mátyas* és *Nedl János*, mint étbördők nyertek alkalmazást. Lugoson a Magyar királyi fogadó

főp. állását újból *Kocsonka* Sándor foglalta el. A *Bungária* főp. állását *Paul József* tölti be. A *Concordia* fogadó főp. állását *Schimola* Endre foglalta el. A *Csontos* kávéház főp. állását *Hirt* Miksa tölti be. U. itt m. r. fizetőp. *Karger* Huző működik. A vasuti-vendéglő főp. állását *Weisz* Márkus tölti be s mint étn. *Gábel* József működik. Karánsebesen a Központi kávéház és étterem főp. állását *Hirsci* Aladár foglalta el. Gyulaéhegyváran a *Hungária* fogadó szobap. állását *Zopogyan* Dórá főp. foglalta el. Tóvcsen a vasuti-vendéglőben *Neumann* József főp. mellett m. étn. *Bátsch* Gyula és *Kanjah* Lajos működnek. Szilvágyomlány a Város-fogadó kávéházi főp. állását *Lázár* L. Adolf foglalta el. U. itt m. segédp. *Gold* Jenő nyert alkalmazást. Versecen a *Baross* fogadó főp. állását *Paradéiser* József tölti be; mellette m. éthódó *Thury* József működik. A vasuti vendéglő főp. állását *Nagelbach* Rezső tölti be. Fehértéplomban a *Ruzsicska* fogadóban *Mayer* Lajos főp. mellett *Laqler* János szobap. és *Turchányi* István étn. működnek. Nagykövidán a Városi fogadó főp. állását *Novák* István foglalta el. Szatmáron a *Kaszón* étterme főp. állását *Bartha* Mihály foglalta el; mellette *Ecker* János étn. állást nyert. *Németh* József Pápa-n a Grát-féle kávéház főp. állását foglalta el. *Volf* István Zágrában a *Palais* nagyfogadó főp. állását töltötte be. U. itt *Verbanits* Aszó étn. állást foglalt. *Fáncsik* János a miskolci *Pannonia* sörcsarnok főp. állását töltötte be. *Heresi* József Kaposvártól a *Ferenc* József fogadó főp. állását töltötte be.

EGYRŐL - M ÁSRÓL.

Összel . . .

Ehervadt a piros szőke,
Behullott a levele;
Lombja között csalogányiak
Nem bangzik már éneke.

A mező is őszi, sárga,
És ritka a lomb a fán,
Fázós felhők sűtképzézek
A nap bágvyadt sugárán.

Minden-minden pusztul! lassan,
Hervad erdő és berek;
Hervadt tájból más honba száll
Golya és fecske sereg.

Fenn magasan daru csapat,
Dalolva száll messzire;
Nézem, nézem s hirtelen bus,
Könnyű fódul a szememre . . .

Matsád János.

Debrecenbe . . .

A debreceni szép napok. — A nagyságos ur pesenyéje.

Debrecen vendégszerető magisztratura a város falai közt közgyűlésre összehívott 30 vendéglőtársaság lakomáira hívta meg a város tulajdonát képező hortobágyi csárdába. A 30 vendéglős hortobágyi képességének szoros figyelembevételével mellett éppenséggel 30 egészséges embernek való ételmenüt készítettek. Amde a barátságos és megtisztelő meghívást félreértették és a 30 vendéglős mellé 170 nem vendéglős-vendég csatlakozott s így a hortobágyi csárdában és az ott elfogasztandó étel-neműekre 200-an jelentek meg. Meg-

lepetés és ajúdozás következett — a konyhában. 30 embernek való ételt hogyan lehet 200-ra elosztani, még pedig úgy, hogy mindenkinek jusson elegendő mennyiségű. Ennek a problémának a megoldásához azonban több kell, mint a konyhaművészet kalkulációja; ide már matematikai számítás kell és ezt a konyhában igen élményes egy oldattal meg, hogy mindenki csak étvágygerjesztő kosztolót kapott. Szem előtt tartván a »Pesti művelt társalgó« azon tartételét: »Vendégnek nem illik követelőzni«. Mikor azonban a 30 adag még nem volt 200-ra osztva, egyik nagyon éhes (miskolci) vendéglős-kartársunk kinézett a konyhába és ott meglehetősen adag pesenyét látott tálalva Gondolván, szemesnek áll a világ, kapta a megrakott talat és eiliani akart v-e. A konyha cerberusa azonban észrevette a merényletet és utját állta a pesenyelemelőnek ezen szavakkal: »ez a porció a nagyságos elnök uré. Hát hiszen én vagyok az, nem ismer? — mondta a helyzet magaslatára emelkedett kartársunk és ellenmondás s akadály nélkül vihette és fogyasztotta el az élelmesége által jól megérdemelt zsákmányát. Az igazi nagyságos elnök ur pedig, a jó példával előjárva, kénytelen-kelletlen beérte a kosztolót.

Tanulsg: 200-st 30-ra csak zérók segítségével lehet elosztani és ezt fenyelesen megoldották a hortobágyi lakoma matematikai képzettséggel bíró szakácsnéi.

Diskréció.

Böcögő miskolcikai fogadós barátunknak egyik barátja nemrégén ezeket írta: —

. . . Nagy dolog előtt állok, kedves barátom! ami pár nap mulva eüdul, s ez téged is érdekelt, de a dolgot, még nem árulom el. . . Valószínű, hogy a kocsmámmal kapcsolatos »nagy vizitálom« megveszem. Többet nem írok, a dolog nagyon diskkrét, annak idején értesítelek. Sat . . . jó barátod, Tiki Felicián.

Az ury oorkereskedő

és — Kaszás tréfája.

Az »erdélyi borpince-egylet« címét viselő borkereskedő cég Karácsonyi nevű utazója, a Kaszás nagyvendéglőben ebédelt és borzasztóan apprehendált, hogy a »Fogadó« az ő cégét is, mint közönséges borkereskedőket pertraktálja. — Hát mi az ördög volna más! — veti oda egy ott ülő szakember. — Az barádom! — mondja emelt hangon Karácsonyi utazó, — az egy ury borkereskedő! Ugy van! — mondja Kaszás gazda: Karácsonyinak igaza van, az ő cége ury borkereskedő, még akkor is, ha senki se issza meg a borukat. . . Ami azonban nem zárja azt ki, hogy az én jó barátom, Ujvári Károly ur, a Népszínház kiváló tagjaival, egy ury vendéglős-höz méltó jó üveg bort ne küldjek haza

— ajándékból. Parancsolsz egy jó üveggel? — fordult Kaszás Ujvári barátjához.

— Hogyne! feleli a Népszínház-Nemzeti der-*ku* komikus.

És Kaszás egy-kettőre teletölt egy másféliteres Kristályüveget és kezébe nyomja Ujváriának, aki aranyos kedvvel mondogt bucsut és vitte a családjának a drága ajándékot. Otthon kisült, hogy Kaszás koma — tévedésből — vizet töltött az üvegbe.

Szerelmek.

Maté G. Ilona tragédiája.

Meghalt egy ifju, mert
Igazán szeretelt,
Mert szép szerelmével,
Szép menyasszonyával
Nem egyesülhetett.

Meghalti vágy a lyány
Hú szerelme után;
Ki már fönt várja őt
S hívja: jöjj mellődbe;
Szerelmes szép arám!

Jöjj, lelkelem telke,
Itt egyesülhetünk;
Itt milliomos apánk,
Nem tudja szétéptni —
Gyönyörű szép frigyünk . . .

Ms.

A poétaság.

Kk. derek barátunk az erdélyi, részeken hű tudósítója, a napokban versett küldött. Azt mondja, flekkenezés s a jó küllümentiek fogyasztása közben lepte meg az ihlet. Miután pedig a tetet-leket fölvidító finom étel és ital mindenekfölött való s a versmű ezzel ille ve a poharazás ténykörülményét melegen fölkaroló körülből távozó egy jó komájukkal áll vonatkozásban, — hogy tehát a meglepő művel okvetlen közöljük s ha a sor egy hozzá magával, Md. koma simogassa is meg. Kk. vágyát teljesítjük s a verset itt közöljük:

Rád gondolunk drága Tádor sógor,
Hogy Régenben: vinkó nő-e vagy bor:
A paradics nálunk egyre nyílik,
Issza is Fránci bá' amint illik;
Csak az a baj, hogy Téged nem látunk,
Máskönlöben minden jót kívánunk!

Mi meg azt kívánjuk Kk. komának, hogy a poétaságot hagyjuk a poétákra, mivelhogy ez — nem valami hálaatos mesterség.

Külömbözet.

Bendeguz, a Balambér fogadó derek borhordója az evőszközöknek rendezése közben ezt a kérdést veti föl.

— Mi a külömbösg a villa és a Ferencsatorna között?

— Ugyan már, hogy lehet ilyen abszurdumot kérdeni — méltatlankodik ifjabb boros társa.

— Hát, te bibasz, még ezt se tudod! A villa csak villa de a Ferencsatorna — kanál — is.

